

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 745/2024
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 1. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ – адвоката Драгана Ранђеловића, Лазара Зимоњића и Мирослава Ћурчића, поднетим против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године и Кж3 бр.10/23 од 23.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 19. јуна 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ – адвоката Драгана Ранђеловића, Лазара Зимоњића и Мирослава Ћурчића, поднети против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године и Кж3 бр.10/23 од 23.11.2023. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у осталом делу **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку К бр.31/21 од 07.10.2022. године, поред осталог, на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, ослобођени су од оптужбе, и то окривљени АА и ББ да су као саизвршиоци извршили једно продужено кривично дело примања мита из члана 367. став 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, окривљени АА и да је извршио једно кривично дело примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 33. КЗ, у саизвршилаштву и једно кривично дело злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву из члана 359. став 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ВВ и ГГ да су као саизвршиоци извршили кривично дело примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 33. КЗ.

Истовремено је одређено да трошкови поступка у односу на ослобађајући део пресуде падају на терет буџетских средстава суда, те да ће о висини истих бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Чачку, пресуда Вишег суда у Чачку К бр.31/21 од 07.10.2022. године, преиначена је у ослобађајућем делу изреке, поред осталог у односу на окривљене АА, ББ, ВВ и ГГ, тако што су окривљени АА и ББ оглашени кривим због извршења једног продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, а окривљени АА и због извршења једног кривичног дело примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 1. у вези члана 33. КЗ и једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву из члана 359. став 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ВВ и ГГ због извршења једног кривичног дела примање мита у саизвршилаштву из члана 367. став 1. у вези члана 33. КЗ, па пошто су окривљеном АА применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ претходно утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, окривљени је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године, док су окривљени ББ, ВВ и ГГ због извршених кривичних дела осуђени на казне затвора у трајању од по шест месеци. Истовремено је одређено да ће се наведене казне затвора извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, уз примену електронског надзора, с тим што не смеју напуштати просторије у којима станују, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те да уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора.

На основу члана 85. КЗ, према окривљенима је изречена мера безбедности забране вршења полицијског позива, делатности и дужности у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања те мере.

На основу одредаба чланова 91. став 1. и члана 92. став 1. КЗ, окривљени су обавезани, и то окривљени АА и ББ да на име прибављене имовинске користи кривичним делом солидарно плате износ од укупно 3.000,00 динара, окривљени АА да на име прибављене имовинске користи кривичним делом плати и износ од 1.000,00 динара, а окривљени ВВ и ГГ да на име прибављене имовинске корист кривичним делом солидарно плате износ од 2.000,00 динара, као и да на име судског паушала плате сваки од окривљених износе од по 15.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Истовремено је одређено да ће о осталим трошковима кривичног поступка првостепени суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 бр.10/23 од 23.11.2023. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, као и жалбе бранилаца окривљених ББ, ВВ и ГГ, а пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године и Кж3 бр.10/23 од 23.11.2023. године, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-браниоци окривљеног АА – адвокати Драган Ранђеловић, Лазар Зимоњић и Мирослав Ђурчић, због повреде закона и повреде права окривљеног зајемченог

Уставом, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање;

-браниоци окривљеног ББ – адвокати Драган Ранђеловић, Лазар Зимоњић и Мирослав Ћурчић, због повреде закона и повреде права окривљеног зајемченог Уставом, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање;

-браниоци окривљеног ВВ – адвокати Драган Ранђеловић, Лазар Зимоњић и Мирослав Ћурчић, због повреде закона и повреде права окривљеног зајемченог Уставом, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање, пред другим већем;

-браниоци окривљеног ГГ – адвокати Драган Ранђеловић, Лазар Зимоњић и Мирослав Ћурчић, због повреде закона и повреде права окривљеног зајемченог Уставом, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање, пред другим већем.

Браниоци су истовремено предложили да буду обавештени о седници већа Врховног суда, када се буде одлучивало о поднетим захтевима за заштиту законитости.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и бранилаца окривљених, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтеви су неосновани у делу у којем се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу недозвољени, односно немају законом прописан садржај.

Неосновано се захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези истиче да се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу – на доказном материјалу који је прибављен применом посебне доказне радње тајног праћења и снимања у смислу члана 164. ЗКП, који је незаконит.

У поднетим захтевима се наводи да у конкретном случају не постоји наредба судије за претходни поступак којом се према овим окривљенима налаже примена посебне доказне радње „тајно праћење и снимање“, да је окривљени АА био на радним задацима са ББ и ДД, према којима такође није била издата наредба за тајно праћење и снимање, да је окривљени ББ био на радним задацима са АА, према коме није била издата наредба за тајно праћење и снимање, те да је окривљени ВВ био на радном

зататку са окривљеним ГГ, и да ни према коме од њих двојице није била издата наредба за тајно праћење и снимање, те се на ове окривљене није могла применити одредба члана 164. ЗКП која се односи на тзв. „случајни налаз“, који се као доказ може користити само када је настао у току снимања и праћења лица према којима је одређено посебна доказна радња, дакле, у тренутку снимања и праћења тих лица. С тим у вези, у поднетим захтевима браниоци указују на пресуду Врховног касационог суда Кзз бр.1379/2021 од 19.01.2022. године, а истиче се и да се незаконитост прикупљеног материјала применом посебне доказне радње у конкретном случају огледа и у чињеници да није вођен јединствени поступак против лица за које је била донета наредба о примени посебних доказних радњи и против лица за која таква наредба није донета.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховни суд није могао прихватити као основане.

Наиме, истоветни наводи захтева већ су истицани у жалбама бранилаца окривљених, изјављеним против другостепене пресуде (Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.15/23 од 25.04.2023. године) и били су предмет разматрања Апелационог суда у Крагујевцу, који је поступао као трећестепени по овим жалбама, и који је ове наводе жалби оценио неноснованим, те о томе на страни 7 став други, трећи, четврти и пети, страни 8, став први, четврти и пети и страни 9, став први, изнео јасне и аргументоване разлоге, које Врховни суд у свему прихвата као правилне, па на ове разлоге у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

И по оцени овога суда, када се има у виду одредба члана 164. ЗКП, којом је прописано да, уколико је предузимањем посебних доказних радњи прикупљен материјал о кривичном делу или учиниоцу који није био обухваћен одлуком о одређивању посебних доказних радњи - да се такав материјал може користити у поступку уколико се односи на кривично дело из члана 162. ЗКП, те да из ове одредбе јасно произилази да није нужно да је друго лице саизвршилац или саучесник у криминалној активности заједно са лицем против кога су посебне радње одређене и спровођене, нити је предвиђен неки други услов за коришћење овог материјала као случајног налаза, као и да се прикупљени доказни материјал на овај начин односи на окривљене АА, ББ, ВВ и ГГ као учиниоце кривичних дела из члана 367. КЗ и 359. КЗ, дакле кривичних дела која се налазе у групи кривичних дела из члана 162. став 1. тачка 2) ЗКП, то је очигледно да нижестепене пресуде нису засноване на незаконитим доказима и да њима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетим захтевима.

Из наведених разлога, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ у овом делу одбијени су као неосновани.

Исти захтеви у осталом делу одбачени су као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај.

Наиме, у осталом делу поднетих захтева браниоци окривљених истичу да је трећестепено веће, које је одлучивало по жалбама, било састављено од судија Милевке Миленковић, Ђорђа Ристића и Јовице Илића, а да су судије Милевка Миленковић и Ђорђе Ристић у току поступка већ поступали као чланови већа које је одлучивало по

жалби јавног тужиоца, изјављеној против решења Вишег суда у Чачку К бр.19/17 од 07.11.2019. године (којим су издвојени као незаконити докази снимци и транскрипти снимака), те које веће је својим решењем Кж2 бр.816/19 од 16.12.2019. године усвајањем жалбе јавног тужиоца укинуло наведено решење Вишег суда у Чачку. Према наводима захтева, како су исте судије већ раније заузимале став по питању кључних чињеница у том поступку, а која се односи на законитост прикупљених доказа, то ове судије нису ни смеле учествовати у доношењу одлуке трећестепеног суда.

Изложеним наводима захтева се, по оцени овога суда, указује да у конкретном случају постоје околности које изазивају сумњу у непристрасност наведених судија, односно на повреду одредаба члана 37. став 2. ЗКП, па како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени преко браниоца могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 37. став 2. ЗКП, то је Врховни суд поднете захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених у овом делу одбацио као недозвољене.

Најзад, у поднетим захтевима истиче се и да је окривљенима повређено и Уставом загарантовано право на правично и непристрасно суђење, чиме се у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слобода окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима.

Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтеве нису доставили одлуке Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да и у погледу ових повреда поднети захтеви немају законом прописан садржај, а из којих разлога су захтеви и у овом делу одбачени.

Са све изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић